

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Struktura etniczna, religijna i społeczna krajów Europy Wschodniej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-SERSKEW-12uST1
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu: fakultatywny, **obowiązkowy w ramach bloku modułów do wyboru na ścieżce tematycznej 1**
4. Kierunek studiów: **wschodoznawstwo**
5. Poziom studiów: II stopień
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin : **konwersatorium 15**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
Grzegorz Skrukwa, prof. UAM dr hab., skrukwa@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning): w roku akademickim 2020/2021 przedmiot może być prowadzony zdalnie, zgodnie z decyzjami władz UAM w związku z sytuacją pandemiczną

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: przekazanie wiedzy na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii, kształtowanie umiejętności i kompetencji prowadzenia dyskursu profesjonalnego na ten temat, na podstawie wybranych kluczowych zagadnień i różnych form dyskursu
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
SERiSKEuWk_01	Zna i rozumie strukturę etniczną, religijną i społeczną Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	K_W01
SERiSKEuWk_02	Zna i rozumie problemy społeczne, polityczne, kulturowe i ekonomiczne wynikające kwestii tożsamościowych w Ukrainie, Białorusi i Mołdawii oraz oddziaływania na te regiony czynników globalnych (globalizacja, wyzwania dla ładu międzynarodowego, migracje)	K_W07
SERiSKEuWk_03	Potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi dotyczącymi struktury etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii.	K_U02
SERiSKEuWk_04	Potrafi uczestniczyć w naukowym, popularnonaukowym i eksperckim dyskursie na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	K_U03
SERiSKEuWk_05	Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach w ramach projektów badawczych i dyskusji akademickiej dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	K_U07
SERiSKEuWk_06	Potrafi samodzielnie planować i realizować rozwój intelektualny w zakresie wiedzy o strukturze etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	K_U08
SERiSKEuWk_07	Jest gotów do profesjonalnego wyszukiwania i selekcjonowania informacji na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Ukrainy, Białorusi i Mołdawii	K_K01
SERiSKEuWk_08	W oparciu o normy wynikające z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz pokoju, dialogu międzynarodowego i międzykulturowego oraz praw człowieka	K_K03
SERiSKEuWk_09	Jest gotów do pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i	K_K06

	rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	
--	--	--

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotów

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
<p>1. Współczesna Ukraina – relacje państwo-naród-język. Co to znaczy „być Ukraińcem”? Podziały regionalne Ukrainy: „jedna czy kilka Ukrain?”</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
<p>2. Współczesna Białoruś - relacje państwo-naród-język. Co to znaczy „być Białorusinem”? Dychotomia miasto-wieś a dychotomia językowa we współczesnej Białorusi</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
<p>3. Gagauzja: etniczny i kulturowy aspekt autonomii Tożsamość Gagauzów i społeczeństwo Gagauzji w filmie dokumentalnym „Gagauzja – biała plama na mapie Europy”</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
<p>4. Współczesna Mołdawia - relacje państwo-naród-język. Co to znaczy „być Mołdawianinem”? Problem tożsamościowy Mołdawii jako efekt dysfunkcji państwa</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
<p>5. Naddniestrze: etniczny, kulturowy i społeczny aspekt państwa nieuznanego Internet jako odzwierciedlenie społecznych i tożsamościowych problemów Naddniestrza</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
<p>6. Krym: etniczny, kulturowy i społeczny aspekt autonomii i okupacji Sytuacja grup etnicznych i religijnych Krymu pod rosyjską okupacją od 2014.</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
<p>7. Zakarpacie i Rusini: etniczny, kulturowy i społeczny aspekt regionalizmu Tożsamość wschodniosłowiańskich mieszkańców regionu karpackiego a diaspora: dyskusja wokół filmu dokumentalnego „Portret Rusina z artystą w tle”</p>	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05

	SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
8. Żydzi we współczesnej Europie Wschodniej Społeczności żydowskie we współczesnej Ukrainie, Białorusi i Mołdawii.	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
9. Romowie we współczesnej Europie Wschodniej Społeczności rromskie we współczesnej Ukrainie, Białorusi i Mołdawii.	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
10. Polacy we współczesnej Europie Wschodniej Polacy we współczesnej Białorusi	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
11. Sytuacja konfesyjna we współczesnej Europie Wschodniej Tomos: współczesne zmagania o ukraińską autokefalię	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09
12. Nowe tożsamości społeczne i socjokulturowe we współczesnej Europie Wschodniej Fenomen subkultury moriaczek (żon marynarzy) we współczesnej Odessie – grupa socjokulturowa jako produkt regionalnej specjalizacji gospodarczej, globalizacji gospodarki, zapaści transformacyjnej i genderowego podziału funkcji społecznych .	SERiSKEuWk_01 SERiSKEuWk_02 SERiSKEuWk_03 SERiSKEuWk_04 SERiSKEuWk_05 SERiSKEuWk_06 SERiSKEuWk_07 SERiSKEuWk_08 SERiSKEuWk_09

5. Zalecana literatura:

- Całus Kamil, *Państwo niedokończone. 25 lat mołdawskiej niepodległości*, Prace OSW nr 59, 2016
- Górecki Wojciech, *Półwysep, czyli wyspa. Krym w trzecim roku po aneksji*, Punkt Widzenia OSW, 2017
- Oleksy Piotr, *Wspólnota z przypadku. Studium tożsamości mieszkańców Naddniestrza*, Gniezno 2016
- Oleksy Piotr, *Naddniestrze. Terror tożsamości*, Wołowiec 2018
- Oleksy Piotr, Studenna-Skrukwa Marta, *Regional Identity, Separatism and War in Eastern Europe: Donbass and Pridnestrovie*, "Kultura i Społeczeństwo" T. LXIII, 2019, nr 2

- Piechal Tomasz, *Cena lojalności. Stosunki Kijowa z regionami*, Prace OSW nr 70, 2017
- Poczobut Andrzej, *System Białoruś*, Gliwice 2013
- *Regionalism Without Regions: Reconceptualizing Ukraine's Heterogeneity*, ed. Schmid Ulrich, Myshlovska Oksana, Budapest-New York 2019
- Riabczuk Mykoła, *Przełom roku 2014: od "dwóch Ukrain" do jednego narodu obywatelskiego?* „Kultura i Społeczeństwo” T. LIX, 2015, nr 2
- Rudkouski Piotr, *Powstawanie Białorusi*, Wrocław 2009
- Semmler Paweł, *Krym – znikający półwysep*, Poznań 2018
- Sobczak Jacek, *Pretensje terytorialne Patriarchatu Moskiewskiego a polityka Federacji Rosyjskiej*, w: *Lituanistyka i wschodoznawstwo. Studia dedykowane Profesorowi Krzysztofowi Pietkiewiczowi*, red. G. Błaszczyk, G. Skrukwa, M. Studenna-Skrukwa, Poznań 2020
-
- Skrukwa Grzegorz, *O Czarnomorską Ukrainę. Procesy narodotwórcze w regionie nadczarnomorskim w ukraińskiej perspektywie historycznej*, Poznań 2016
-
- Skrukwa Grzegorz, *Krym w niepodległej Ukrainie: ojczyzna Tatarów Krymskich i obiekt rosyjskich aspiracji*, w: *Ukraina: czas przemian po rewolucji godności*, red. Furier Andrzej, Poznań 2017
-
- Skrukwa Grzegorz, *Naród, region, tożsamość: z teorii i praktyki wschodoznawczych badań historycznych w zespole prof. Krzysztofa Pietkiewicza*, w: *Lituanistyka i wschodoznawstwo. Studia dedykowane Profesorowi Krzysztofowi Pietkiewiczowi*, red. G. Błaszczyk, G. Skrukwa, M. Studenna-Skrukwa, Poznań 2020
-
- Sokołowski Igor, *Białoruś dla początkujących*, Kraków 2014
-
- Studenna-Skrukwa Marta, *Ukraiński Donbas. Oblicza tożsamości regionalnej*, Poznań 2014
- Studenna-Skrukwa Marta, *Rosyjskojęzyczny patriotyzm ukraiński. O zmianie funkcji języka rosyjskiego na Ukrainie pod wpływem Euromajdanu i wojny w Donbasie*, „Kultura i Społeczeństwo” T. LIX, 2015, nr 2
-
- Wawrzonek Michał, *Cerkwie prawosławne i grekokatolicka wobec procesu kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie*, w: *Ukraina: czas przemian po rewolucji godności*, red. Furier Andrzej, Poznań 2017

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	

Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu							
	SERi SKEu Wk_0 1	SERi SKEu Wk_0 2	SERiS KEuW k_03	SE RiS KE uW k_0 4	SE RiS KE uW k_0 5	SE RiS KE uW k_0 6	SE RiS KE uW k_0 7	SE RiS KE uW k_0 8
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne								
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio								
Inne (jakie?) – obserwacja aktywności na zajęciach	X	X	X	X	X	X	X	X
...								

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta	Przygotowanie do zajęć	30
	Czytanie wskazanej literatury	15

Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie pracy semestralnej	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
Inne (jakie?) -	
...	
SUMA GODZIN	60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): wysoce precyzyjne formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Europy Wschodniej, w pełni wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, wysoce świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, pełna frekwencja na zajęciach (dopuszczalne 2 N).

dobry plus (+db; 4,5): bardzo sprawne formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Europy Wschodniej, wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dobry (db; 4,0): sprawne formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Europy Wschodniej, analiza krytyczna tych problemów, umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): formułowanie złożonych problemów dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Europy Wschodniej, analiza krytyczna tych problemów, podstawowa umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): podjęcie próby formułowania złożonych problemów dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Europy Wschodniej, analiza krytyczna tych problemów, podstawowa umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, podstawowa umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w omawianych regionach, przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieumiejętność formułowania złożonych problemów dotyczących struktury etnicznej, religijnej i społecznej Europy Wschodniej, nieumiejętność analizy krytycznej tych problemów, nieumiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, nieumiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń w

omawianych regionach, nieprzestrzeganie etycznych zasad dyskursu o problematyce społecznej, etnicznej i religijnej, rażąco niska frekwencja na zajęciach.